

PROGRAMMEREN
'OP WEG NAAR DE
ENERGIEVISIE
FRYSLÂN'

Naar een duurzaam energiesysteem in Fryslân

Met de programmapijler Energie-infrastructuur werken we toe naar een schone en betrouwbare energievoorziening in Fryslân. Dit is nodig om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. Ook behouden en verbeteren we hiermee een vitale Friese economie en onze leefbaarheid. Daarom werken we binnen de programmapijler Energie-infrastructuur aan de versnelling van oplossingen en slimme oplossingen op korte termijn. Met het onderdeel Integraal Programmeren bereiden we de inrichting van het energiesysteem en de bijbehorende energie-infrastructuur voor de toekomst (2030-2050) goed voor. Hier gaan alle energievormen als duurzame elektriciteit, gas en warmte onderdeel van uitmaken. We zorgen dat vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten, dat er meer mogelijkheden voor opslag van energie komen en dat we de ene energievorm kunnen omzetten naar de andere. Zo werken we aan een flexibel systeem, dat meer aan kan dan nu het geval is.

Kennisdocument

De eerste stap is inmiddels afgerond met de oplevering van het Kennisdocument 'Energievisie Fryslân'. Deze vind je op onze website.

- Het Kennisdocument bevat de belangrijkste informatie over het Friese energiesysteem van nu en geeft prognoses voor de toekomst.
- Het is een achtergronddocument voor de nog op te stellen Energievisie van Fryslân.
- Het is bedoeld om inzicht en inspiratie te bieden voor het vervolg.
- Het biedt de deelnemende partijen aan de Friese Energietafel de mogelijkheid om vanuit dezelfde kennisbasis keuzes te maken voor de inrichting van het energiesysteem van de toekomst.
- Het biedt inzicht in ontwikkelingen van vraag en aanbod van elektriciteit, in de huidige en verwachte toekomstige belasting van het elektriciteitsnet en in de potentie van alternatieve energiebronnen als duurzame gas en warmte.
- Aan de hand daarvan zijn zes belangrijke knoppen in beeld gebracht waaraan we in Fryslân kunnen draaien om tot het gewenste energiesysteem van de toekomst te komen. Aangegeven is dat het effect van deze knoppen per gebied kan verschillen.
- Tenslotte zijn vanuit verschillende perspectieven de uitkomsten voor de inrichting van het energiesysteem beschreven, zodat we het effect kennen van het denken vanuit deze perspectieven.

Wat is een Energievisie?

- De Energievisie heeft tot doel om de richting te beschrijven hoe we gaan komen tot een nieuw, toekomstbestendig, duurzaam en rechtvaardig energiesysteem in Fryslân.
- In de visie worden keuzes geagendeerd en/of besluiten genomen over onder meer type energiedragers en de benodigde ruimte voor de inrichting van het nieuwe energiesysteem.
- De Energievisie werkt door in de Provinciale Omgevingsvisie en het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur en Klimaat, het PMIEK. Op basis van de PMIEK maken de netbeheerders hun investeringsplannen.
- In het traject van de Provinciale Omgevingsvisie worden de ruimtelijke consequenties in samenhang met andere ruimtelijke claims en ontwikkelingen afgewogen en worden de keuzes gemaakt.

Hoe lossen we dit op?

Stap 1 'Vergroten van inzicht' - afgerond

Stap 2 'Opstellen Energievisie'

Stap 3 'Ontwerpen van ontwikkelvarianten'

“Het is een ingewikkelde puzzel die we leggen. Je kijkt niet alleen over gemeentegrenzen heen, maar ook over domeingrenzen. Denk bijvoorbeeld aan woningbouw.

Jelle Zoetendal, wethouder gemeente Heerenveen en ambassadeur Integraal Programmeren Friese Energietafel

Stap 2: Opstellen Energievisie

Op dit moment zijn we bezig met stap twee: de voorbereidingen voor het formuleren van een Friese Energievisie. Deze wordt opgesteld door de deelnemers aan de Friese Energietafel. Na goedkeuring door het Bestuurlijk overleg Friese Energietafel (BO FET) en consultatie van alle deelnemers van de FET wordt deze ter besluitvorming na de zomer voorgelegd aan Gedeputeerde Staten (GS). Op basis van de Energievisie worden vervolgens het Provinciaal Meerjaren Programma Energie en Klimaat 2025-2027 (PMIEK) en de Provinciale Omgevingsvisie opgesteld (2025).

Uitgevoerde acties en planning

Om de richtinggevendende principes voor de Friese Energievisie op te halen vonden er op 5 oktober een ambtelijke en op 18 oktober een bestuurlijke sessie (BO FET Extra) plaats. Ook vond er op 16 oktober een expertmeeting plaats met een grote groep specialisten uit het werkveld 'Groen gas, biogas en biofuels'. Op 16 november en 11 januari werd tijdens het BO FET de principes, die op 18 oktober als *mogelijk* waren opgehaald, verder besproken. Met elkaar werd onderzocht

over welke principes consensus was om deze niet alleen als mogelijk, maar ook als *gewenst* aan te merken.

Op 30 november informeerden we de volksvertegenwoordigers van de Friese gemeenteraden en leden Provinciale Staten over de Friese Energietafel en de voortgang van de verschillende pijlers waaronder de pijler Energie-infrastructuur. In een aparte sessie gingen we in op hoe we toewerken naar het Friese energiesysteem van de toekomst.

Nu zijn we een gespreksronde gestart met alle partijen van de Friese Energietafel voor verdere verdieping van de principes.

Daarna starten we met een schriftelijke feedbackronde van het concept-concept Energievisie. Na verwerking van alle commentaren stellen we de concept-Energievisie op. Deze wordt geagendeerd voor het BOFET in het voorjaar van 2024. **(Kijk voor de actuele planning op onze website).**

Stap 3: Ontwerpen van ontwikkelvarianten

Op basis van de Friese Energievisie ontwerpen we de ontwikkelpaden naar het gewenste energiesysteem van de toekomst. Deze worden eind maart 2024 met de Energievisie ter accordering aan de bestuurders van de FET (BO FET) voorgelegd.

♥ Friese Energietafel

Met de Friese Energietafel gaan we samen voor een schoon Fryslân! We bundelen onze krachten en zorgen voor regie, samenhang en een integrale aanpak van energievraagstukken in Fryslân. Zo kunnen we in een versneld tempo naar een CO₂-neutraal Fryslân.